

udnævner og afflediger ſine Miniſtre", og der- til var der ſaa i § 20 føiet, at „Statsforretningerne fordeles efter Kongens Beſtemmelse mellem Miniſtrene, ſom i Forening udgjøre Statsraadet". Grundlovsudvalget fandt Betænkelighed ved, at Udkafte havde faſtſat denne Ret for Kongen alene, og vilde have, at der ved Lov ſkulde træffes en Ordning af Miniſtrenes Antal, Fordelingen af Forretningerne og Statsraadets Indretning, og der blev der gjort nogle hertil ſigtende Bemærkninger i Grundlovsbetænkningen. Paa Grundlag heraf ubilledede ſig herefter en Debat i den grundlovgivende Forſamling, ſom findes i Tidenden Sp. 1668 ff.; den er intereſſant, og jeg vil gjerne til den henviſe de ærede Medlemmer, der ſatte Priis paa i det Enkelte at ſee, hvad der blev forhandlet. Hvad det her iſær kommer an paa, er, at man har en Udtaleſe fra den daværende Ordfører for Regjeringen, nemlig Indenrigsminiſteren P. G. Bang, der paa Regjeringens Vegne udtalte, hvad Betydning man tillagde den i Udkafte optagne Beſtemmelse, at Statsforretningerne ſkulde „fordeles efter Kongens Beſtemmelse mellem Miniſtrene." Bang gjorde opmærkſom paa, at der her forelaa Spørgsmaal om Kronens Prærogativ, at en Ordning af Forholdet ved Lov let kunde føre til praktiſke Vanſkeligheder, og at Rigsdagen jo desuden altid vilde have Magt til gjennem ſin udgiftsbevilgende Mhndighed at udøve Control med den Maade, hvorpaa Initiativet benyttedes. Indenrigsminiſteren brugte følgende Pitringer, ſom jeg ſkal tillade mig at oplæſe: „Det er jo bitterligt, at Folkerepresentationens egentlige Magt ligger i dens Raadighed over Finantſerne og Finantſloven. Det er derfor ogſaa ſædvanligt, at der under Forhandlingerne om Budgettet fremsættes ſaadanne Formeninger, ſom Folkeforſamlingen har om Ordningen af diſſe og lignende Forhold. Det er en Nødvendighed, ſaaledes ſom Magten er fordeelt, at rette ſig efter diſſe Duſter eller Formeninger, ſom da kunne ſlutte ſig til Forholdene, ſaaledes ſom de hvert Aar foreligge. Det ſædvanlige, hvor et nogenlunde godt Forhold beſtaaer imellem Regjeringen og den lovgivende Forſamling, vil da være, at Forſamlingen ikke ſtrax optræder med en abſolut For-

bring, men at man først bringer Sagen under Overveieſe og om muligt enes derom; men ſkulde en forſat Modſtand finde Steb mod den lovgivende og ſtattebevilgende Forſamlings Duſte, da har den det jo i ſin Magt at kunne bevirke ſit Duſte opfyldt, og den har det ſaameget mere her, hvor der handles om Poſter, der jo ikke kunne beſtaaer undtagen med viſſe Lønninger, ſom ligefrem ſkulle bevilges." Her have vi alſaa den ordførende Miniſters Udtaleſe om en Beſtemmelse, der i ſit Indhold ganſke og i ſin Form tildeels ſvarer til den, der nu foreligger i vor Grundlovs § 13. Miniſterens Opfattelse af Spørgsmaalet ſom vedrørende et kongeligt Prærogativ blev indbegaaet baade af den daværende Ordfører for Grundlovsudvalget (Krieger) og af vor nuværende ærede Formand (Bregendahl), der ſom Medlem her i Salen gjorde opmærkſom paa, at det vilde være forkeert, derſom man opfattede Spørgsmaalet ſom vedrørende et kongeligt Prærogativ; thi hvis den Mening ſkulde kunne gjøres gjældende, vilde Conſequentſerne deraf kunne ſtrække ſig meget vidt. Jeg ſkal endnu bemærke, at Algreen-Uſting og Ørſted, ſom dog ikke kunne anſees for at være ſerdeles hderlig gaaende Frihedsmænd, i det Væſentlige deelte denne Betragtning og heller ikke de opfattede Spørgsmaalet ſom vedrørende et kongeligt Prærogativ i og for ſig; de vare mere tilbøjelige til med Grundlovsudvalgets Ordfører deri at ſee „et Spørgsmaal om, hvorledes Miniſterierne ſkulde fordeles mellem de forſkjellige Miniſtre", ſom et Spørgsmaal „mere mellem Miniſtrene indbyrdes". Der blev ved den anden og endelige Behandling af Grundlovsudkaftet ikke fremført noget væſentligt Nyt; Ordene i dets § 20 udſtemtes, uden at dette mødte nogen videre Modſtand hos Regjeringen, og uden at der herved ſtete nogen reel Forandring i Kongens Stilling til Miniſtrene. Naar nu Sagen paa den ene Side ſtiller ſig ſaaledes, og naar vi paa den anden Side ikke have den allerringeſte Opfordring til nu at ſige Mere end den ſimple og klare Ting, at Grundlovens § 13 indeholder den Beſtemmelse, at Kongen faſtſætter Miniſtrenes Antal og Fordelingen af Forretningerne imellem dem, ſaa ved jeg ikke, hvorfor